

H A B E R L E R

BİR KÜTÜPHANECİMİZ UNESCO BURSİYLE DOKÜMANTASYON TAHSİLİNE GİTTİ

Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Fransız Dili ve Edebiyatı 1949 yılı mezunlarından, Fakültenin Kütüphanecilik Kurslarını da tamamlamış ve Millî Kütüphanede kütüphaneci olarak 1,5 yıl müddetle çalışmış olan, halen Ankara Hukuk Fakültesi Kütüphanecisi Melâhat Anaçan Unesco Merkezi tarafından tahsis edilen bir yıllık bir burstan faydalanarak Pedagoji Dokümantasyonu tahsili ve stajı yapmak üzere 1957 yılı ocak ayının onbeşinci günü uçakla Fransa'ya hareket etmiştir. Değerli meslekdaşımız, bu ihtisas tahsili için Unesco'nun Pedagojik Dokümantasyon Merkezinde, Fransız Maarif Nezaretinin Dokümantasyon Millî Merkezinde, Almanya'nın Wiesbaden şehrindeki Pedagoji Çalışma Merkezinde, İsviçre'de Ceneve şehrinde Milletlerarası Eğitim Bürosunda, İtalya'da Floransa şehrinde Millî Dokümantasyon Merkezinde ihtisas tahsili ve stajı görecek, bursun son kısmını yine Paris'te Unesco Merkezinde ve İlmî Araştırmalar Millî Merkezinde çalışmakla geçirecektir. Meslekdaşımıza bu yolda büyük başarılar dileriz.

MİLLÎ KÜTÜPHANENİN İKİ MENSUBU AMERİKA'YA GÖNDERİLDİ

Millî Kütüphane Ankara Bahçelievler Çocuk Kütüphanesi Öğretmen Kütüphanecisi Fahriye Kınalı, çocuk kütüphaneleri ve çocuk neşriyatı mevzularında ihtisasını tamamlamak üzere 4486 sayılı kanun hükümlerine göre Maarif Vekâleti tarafından bir yıl süre ile Amerika'ya gönderilmiştir. Bn. Fahriye Kınalı 16 Aralık 1956 tarihinde Ankara'daki vazifesinden ayrılmış ve 22 Aralık 1956 cumartesi günü uçakla İstanbul'dan Amerika'ya hareket etmiştir. Evvelce de Amerika'da bir yıl kalmış bulunan meslekdaşımızın çocuk edebiyatı konusunda birçok eseri mevcut bulunduğu gibi 1955 yılında Maarif Vekâleti tarafından "Çocuk Kütüphaneleri ile Okul ve Sınıf Kütüphaneleri" adlı kitabı da neşrolunmuştur. Arkadaşımıza Amerika'da başarılar dileriz.

Millî Kütüphane mütercimlerinden olup Maarif Vekâleti Kültürel Dış Münaşeretler Bürosunda görevli bulunan Behram Kür de Maarif Vekâletinin müsaadesiyle iki yıl kalmak üzere Amerika'ya gitmiştir. Behram Kür 18 Aralık 1956 tarihinde Amerika'ya hareket etmek üzere Ankara'daki vazifesinden ayrılmıştır. Arkadaşımız bir müddet Büyük Millet Meclisi Kütüphanesinde çalıştıktan sonra Millî Kütüphaneye intisap etmişti. Kendisine başarılar dileriz.

MİLLÎ KÜTÜPHANE MENSUPLARINDAN İKİ MESLEKDAŞIMIZ DAHA YABANCI MEMLEKETLERE GÖNDERİLİYOR

Millî Kütüphane Süreli Yayınlar Bölümünden Bn. Mükerrerem İnal'ın müessesenin haritalar bölümüne uzman yetiştirilmek üzere bir yıl müddetle İngiltere'ye;

Mikrofilm ve Fotokopi Servisinden Şükrü Sezener'in bu sahada ihtisas yapmak üzere yine bir yıl müddetle Almanya'ya gönderilmelerine Maarif Vekâleti Müdürler Komisyonunca karar verilmiştir. Mükerrer İnal, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Coğrafya Şubesi mezunlarından. Kuruluşundan beri Millî Kütüphaede çalışmaktadır. Şükrü Sezener ise Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Rerim-İş Şubesi mezunlarından ve bu arkadaşımız da kuruluşundan beri Millî Kütüphanenin Mikrofilm Servisinde vazife görmektedir. Her iki meslekdaşımız 1957 sonbaharında çalışacakları memleketlere hareket edeceklerdir.

MİLLÎ KÜTÜPHANENİN KAZANDIĞI DEĞERLİ ELEMANLAR: YILDIZ SANAL ve ABDULLAH DURUKAL

Almanya'daki başarılarından Bültenimizin 5. cilt, ikinci sayısında (Sahife: 186) bahsettiğimiz Bn. Yıldız Sanal Almanya'daki kütüphanecilik ihtisas tahsilini ve İngiltere kütüphanelerindeki stajını ikmal ederek memlekete dönmüş ve 28 Aralık 1956 tarihinde Ankara'da Millî Kütüphanedeki vazifesine başlamıştır. Genç meslekdaşımız halen Millî Kütüphanenin Yabancı Dil Eserler bölümünde çalışmakta, aynı zamanda mütercim kadrosuna da vekâlet etmektedir.

Yıldız Sanal, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümü 1952 yılı mezunlarından. Maarif Vekâleti tarafından kütüphanecilik tahsili için 1416 Sayılı Kanun hükümlerine göre açılan müsabaka imtihanını kazanarak 1954 başlarında Almanya'ya gönderilmiş, Münih'te Bayera Devlet Kütüphanesindeki (Bayerische Staatsbibliothek) Yüksek Kütüphanecilik ihtisas imtihanlarını 10-25 Ocak 1956 tarihlerinde başarı ile vererek buradan mezun olmuş, muhtelif Alman kütüphanelerinde ve bu arada Köln Stadt-und Universitätsbibliothek, Hamburg Staats-und Universitätsbibliothek, Göttingen Niedersächsische Staats-und Universitätsbibliothek, Marburg Westdeutsche Bibliothek, Heidelberg Universitätsbibliothek'te staj gördükten sonra İngilizceye olan vukufu da gözönünde tutularak Maarif Vekâleti tarafından İngiliz kütüphanelerinde staj görmek ve bu kütüphanelerin de çalışma tarzlarını etüd etmek üzere altı ay müddetle İngiltere'ye yollanmış, bu memlekette The Library of London University, British Museum Library, British National Bibliography, Cambridge University Library, Oxford University Library'deki stajını tamamladıktan sonra memlekete dönmüştür.

Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü 1953 yılı mezunlarından olup 1954 senesinde kazandığı müsabaka imtihanı neticesinde 1416 Sayılı Kanun hükümlerine göre İngiltere'ye kütüphanecilik tahsiline gönderilmiş bulunan Abdullah Durukal üç yıl süren ihtisas tahsilini tamamlayarak memlekete dönmüş ve Millî Kütüphane'de vazifelenmiştir. Abdullah Durukal'ın biyografisini aşağıda veriyoruz:

Abdullah Durukal, 1925 yılında Şebinkarahisar'da doğmuştur. Babası maliye memurlarından Merhum Ahmet Durukal'dır. İlk tahsilini Şebinkarahisar'da tamamlamış, orta ve lise tahsilini Kabataş Erkek Lisesinde yapmıştır. Bir müddet iktisadi devlet teşekküllerinde çalıştıktan ve askerlik hizmetini bitirdikten sonra Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümüne kaydolmuş ve 1953 yılında burasını

bitirmiştir. Fakülte tahsili sırasında Kütüphanecilik Kursu derslerini de takibederek aynı zamanda orasını da ikmal etmiştir. Kısa bir müddet Sivas Lisesi tarih öğretmenliğinde bulunmuş ve Maarif Vekâleti tarafından açılan imtihanı kazanarak kütüphanecilik tahsili yapmak üzere İngiltere'ye gönderilmiştir. Orada üç yıl müddetle kalarak evvelâ lisan öğrenmiş, daha sonra Birmingham'da College of Commerce, School of Librarianship'deki bir yıllık kütüphanecilik kursunu ikmal etmiştir. Halk kütüphanelerinden başlayarak her çeşit ve gayedeki kütüphanelerde staj görmüş, bilhassa memleketin meşhur ve büyük kütüphaneleriyle meslekle ilgili kurumlarında uzun müddet çalışmıştır.

Abdullah Durukal, vazife aldığı Millî Kütüphane'de halen Garp Eserleri Bölümünde çalışmaktadır.

Her iki meslekdaşımıza vazifelerinde büyük başarılar dileriz.

MİLLÎ KÜTÜPHANEDEN SAMAHAT TURAN VE NECLÂ ÇUHADAROĞLU AMERİKA'DAN DÖNDÜLER

İki yıldır Amerika'da Kütüphanecilik sahasındaki bilgi ve ihtisaslarını artıran iki kütüphanecimiz, işlerini bitirerek memlekete dönmüşler ve Millî Kütüphanedeki vazifelerine başlamışlardır. Meslekdaşlarımızın hal tercümelerini aşağıda veriyoruz:

Neclâ Çuhadaroğlu : Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı 1948 yılı mezunlarından olan ve Fakültenin Kütüphanecilik Kursunu da bitirmiş bulunan bu arkadaşımız 1950 yılında Millî Kütüphane kadrosuna alınmıştı. Millî Kütüphane Müdürü Adnan Ötüken'in Amerika'yı ziyareti sırasında bu memleketin Millî Kütüphanesi olan Washington'daki Congress Library'nin idarecileriyle yaptığı "personel mübadelesi anlaşması" gereğince Neclâ Çuhadaroğlu, 17 Aralık 1954 tarihinde iki yıl süre ile ve 4489 sayılı kanun hükümlerine göre Amerika'ya gönderilmiş bulunuyordu. Arkadaşımız 1 Şubat 1957 tarihinde Amerika'dan dönmüş ve Millî Kütüphanedeki vazifesine başlamıştır. Kendisi hakkında Congress Library idarecilerinden Bn. Lucile M. Morsch'un Millî Kütüphane Müdürü Adnan Ötüken'e gönderdiği 25 Ocak 1957 tarihli şu mektup arkadaşımızın Amerika'daki başarıları hakkında bize tam bir fikir vermektedir:

"Neclâ'nın Ankara'ya ne zaman döneceğini katî olarak bilmiyorum. Eğer bu mektubu yazmasam, buradaki çalışmalarının raporunu size vermeden evvel Neclâ vazifesine dönmüş olacak.

Zaman zaman belirttiğim gibi elinden geldiği ölçüde öğrenmek için mükemmel gayreti ve Library of Congress'in işlerine yine elinden geldiği kadar yardım etmiş olmasından dolayı Neclâ Çuhadaroğlu'ndan çok memnunduk. Kütüphanemizdeki çalışmaları sona erdikten sonra Tavsifî Katalog ve Şarkiyat Bölümlerinden Neclâ'nın çalışması hakkında birer rapor aldım. Bunların sizi ilgilendireceğini umuyorum.

Tavsifî Katalog Bölümünün Şefi Mr. Summer Spalding'in raporu aşağıdadır:

1. Tavsifî Katalog Bölümündeki işlere intibakını ve bu sahada yetişmesini sağlamak amacıyla kendisi önce İngilizce kitapları kataloglarda araştırmış ve bunları bizzat kataloglamıştır.

2. Library of Congress'in çalışmalarına kâfi derecede alıştıktan sonra Türkçe kitapları katalogta araştırmış ve kataloglamıştır.

3. Seri eserleri, vesikaları ve hukukî eserleri ihtiva eden binden fazla Türkçe eserin kataloglanmasına ilâveten seri kayıtlarını gösteren fişleri, şahıslara ve müesseselere ait başlıkları düzenlemiş ve bunlar hakkında malûmat veren müracaat fişlerini tape etmiştir.

4. Çalışmaları dikkatli ve eksiksizdi. Böylece son birkaç ay zarfında çalışmaları tashihe dahi tâbi tutulmamıştır.

5. Âmirlerine Türkçenin hususiyetlerini izah etmek ve Türkçe kitapları kataloglamak için lüzumlu olan İngilizceye kâfi derecede hâkimiyet kazanmış, âmirleri ve mesai arkadaşları ile memnunluk verecek şekilde işbirliği yapmıştır”.

Şarkiyat Bölümünün Yakın-Şark Kısmı Şefi Mr. Robert F. Ogden, bana aşağıdaki yazıyı yollamıştır:

“Çuhadaroğlu'nun Yakın-Şark kısmındaki çalışması esas olarak Türkçe eserlerin katalogunun hazırlanmasına inhisar ettirilmiştir. Bu işi bitirdikten sonra katalog kısımlarından başlayarak mümkün olduğu kadar fazla sayıda Türkçe eser, kendi şahsî mesuliyetine terkedilmiştir. Elindeki malzemeyi çizilmiş olan plâna uydurmak ve icabında limited katalog plânını değiştirmek gibi meselelerle zaruri olarak karşılaşmıştır. Zaman tahdidi bazı meselelerin halline imkân vermemiştir. Bununla beraber bu şartlar altında dahi çok iyi neticeler alınmıştır. Bundan başka Çuhadaroğlu Türkçe ile ilgili ve ayrıca bibliografik mahiyette birçok soruları cevaplandırmıştır.

Bu iki servisteki çalışmalarına ilâve olarak Çuhadaroğlu zamanının bir kısmını Library of Congress'in diğer bölümlerini tetkikle geçirdi. Bu servislerin vazifeleri, çalışma tarzları ve hizmetleri hakkında bilgi edindi. Aynı zamanda Ziraat Vekâleti Kütüphanesi, Tıp Millî Kütüphanesi ve Halk Kütüphanesi dahil olmak üzere Washington'daki diğer kütüphanelere ve New-York, Boston, San-Francisco, Los-Angles, Denver, Chicago, Urbana (Illinois), Detroit ve Ann-Arbor (Michigan) daki en mühim kütüphanelerden bazılarına ziyaretini sağladık. Amerika'da bulunduğu sıralarda Amerikan Kütüphaneciler Derneğinin 1955 te Philadelphia'da 1956 da Miami'deki toplantılarına da iştiraki imkânları temin olundu.

Çuhadaroğlu'nun Amerika'daki iki senelik çalışmasının Kütüphanenize de faydalı olacağını ümit ederim.

Aramızdaki bu personel anlaşmasının en üzüntü verici tarafı bizden bir memurun Kütüphanenizde, kararlaştırılan müddet kadar kalamamış olmasıdır. Bununla beraber Miss Cecile Craig'in Ankara'da bulunduğu müddet zarfında kendisine karşı gösterdiğiniz yardım ve alâka ve onun yerine bir başkasını göndermemiz hususundaki arzularınıza çok teşekkür etmek isteriz. Bu, belki bir gün mümkün olacaktır.

Nihayet Neclâ'nın Kütüphanemizin ziyaretçi defterini imzalaması sırasında çekilen fotoğrafı da size gönderiyorum. Siz burada iken bu defterin aynı sahifesini imzalamıştınız. Resimde görülen kimseler Kütüphanemizin Müdürü ve bizim Milletlerarası Kütüphane Münasebetleri Asistanımız ve aynı zamanda benim sekreterim olan Mrs. Mary Ann Adams'tır. Hürmetler.”

“Lucile M. Morsch”

Çok ileri Amerikan kütüphaneciliğini ve Amerikan kütüphanecilik metotlarını lâyikiyle tetkik etmiş ve kendisini Amerikalı meslekdaşlarımıza çok sevdirmiş bulunan Neclâ Çuhadaroğlu'ya Millî Kütüphanedeki hizmetlerinde de büyük başarılar dileriz. Kendisi halen Millî Kütüphanenin Yeni Harfli Türkçe Eserler Bölümünde çalışmalarına başlamıştır.

Samahat Turan: Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Coğrafya Bölümünden 1949 yılında mezun olan ve ayrıca bu Fakültenin Kütüphanecilik Kursunu da tamamlamış bulunan Samahat Turan Millî Kütüphaneye 1950 yılında intisabetmişti.

Amerika'da California eyaletinin Stanford Üniversitesine bağlı Hoover Enstitü ve Kütüphanesinden vukubulan dâvet üzerine bu arkadaşımız, 4489 Sayılı Kanun hükümlerine göre bir buçuk yıl müddetle Amerika'ya gönderilmiş bulunuyordu. Kendisi 29 Haziran 1955 tarihinde California'ya müteveccihen İstanbul'dan vapurla hareket etmiş ve 1955 Temmuz ayı sonlarında Hoover Institute and Library'deki işine başlamıştı. Dâvetin sebebi şuydu: Hoover Enstitü ve Kütüphanesi Yakın-Şarka ve bu arada Türkiye'ye ait zengin bir koleksiyon vücuda getirmek ve bunların tasnifi için Türk uzmanlarından faydalanmak kararında idi. Bu maksatla Millî Kütüphane Başuzmanı Sami Özerdim daha önce Amerika'da işe başlamış bulunuyordu. Çalışmaların kesafeti mezkûr müesseseyi, Türk Millî Kütüphanesinden ikinci bir eleman talebetmek zorunda bırakmıştı. Bu ikinci talep üzerinedir ki Samahat Turan, Amerika'ya gönderilmiştir. Her iki meslekdaşımızın The Hoover Institute and Library'deki müspet ve memnuniyet uyandıran çalışmalarına ait etraflı malûmat, Millî Kütüphane Başuzmanı Sami Özerdim'in, Millî Kütüphane tarafından yayımlanan "The Hoover Institute and Library'de bir buçuk yıl süren çalışmalarımız hakkında rapor" adlı eserinde ve ayrıca yine Sami Özerdim'in Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni'nin 5. cilt, 3. sayısında neşrolunan "Miss Eleanor Bisbee ile Hoover Institute and Library üzerinde bir konuşma" başlıklı makalesinde verildiği için bu malûmatı hulâsaten dahi olsa burada tekrara lüzum görmüyoruz.

Samahat Turan Amerika'da bir buçuk yıl süren çalışmalarını müteakip 31 Ocak 1957 tarihinde Ankara'ya dönmüş ve Millî Kütüphanedeki vazifesine başlamıştır.

SAMAHAT TURAN UZMANLIĞA TERFİ ETTİ

Amerika'dan yeni dönen Millî Kütüphane kütüphanecilerinden Samahat Turan 1957 yılı Şubat ayında 60 lira kadro maaşlı uzmanlığa terfi etmiştir. Değerli meslekdaşımıza başarılar dileriz.

BEHİRE ABACIOĞLU MİLLÎ KÜTÜPHANE BİBLİYOGRAFYA BAŞUZMANLIĞINA TERFİ ETTİ

Millî Kütüphane Bibliyografya uzmanlarından olup bilfiil Bibliyografya Enstitüsü Müdürlüğü vazifesini ifa etmekte bulunan değerli meslekdaşımız Behire Abacioğlu uhdesinde aynı hizmetler ve Bibliyografya Enstitüsü Müdürlüğü kalmak

üzere Millî Kütüphanenin 70 lira aslî maaşlı Bibliyografya Başuzmanlığına terfi etmiştir.

Meslekdaşımıza büyük başarılar temenni ederiz.

DR. FLORA B. LUDINGTON ANKARA'DA

American Library Association'ın Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Kütüphanecilik Enstitüsünü tedvire memur komitesinin başkanı olan Bn. Dr. Flora B. Ludington 20 ilâ 27 Mart 1957 tarihleri arasında Ankara'yı ziyaret etmiştir. Bu ziyareti esnasında Bayan Ludington, Enstitüyü gezmiş, eğitim programını ve diğer faaliyetleri incelemiş, Enstitünün müstakbel gelişmesi hakkında Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi ileri gelenleriyle görüşmüştür. Ayrıca Millî Kütüphaneyi de ziyaret eden değerli misafir, müesseseden çok iyi intibalarla ayrılmıştır.

Bayan Ludington, kütüphanecilik mesleğinin mümtaz bir simasıdır. Washington Üniversitesi Mills Kolejinden (*) ve New-York Devlet Kütüphanecilik Yüksek Okulundan mezundur. Mills Kolejinde tarihten M.A. derecesini alan Bayan Ludington'a, aynı müessese tarafından 1953 yılında da fahri hukuk doktorluğu payesi tevcih edilmiştir. Birkaç yıl Mills Koleji kütüphanesinde çalışan Bayan Ludington 1936 da Amerika'nın en eski ve en tanınmış kız kolejlerinden birisi olan Mount Holyoke Kolejinin (*) (Massachusetts) kütüphane müdürü olmuştur.

1953-54 yıllarında American Library Association başkanı seçilmiş, mezkûr teşekkülün birçok önemli kurul ve komitelerinde yine başkan veya üye olarak çalışmıştır. Kendisi aynı zamanda "Massachusetts Library Association" "The Bibliographical Society of America", "The American Association of University Professors" ve "The American Association of University Women" adlı teşekkül-lerde de üyedir.

Bayan Ludington, denizaşırı memleketlerdeki kütüphanelere karşı uzun zamandan beri ilgi duymaktadır. 1942-44 yılları arasında A. L. A. Beynelmîl Mü-nasebetler Kurulu Başkanı; 1944-46 yılları arasında Hindistan'da Bombay'daki Amerikan Haberler Merkezi Kütüphane Müdürü; 1948 yılında Japonya ve Kore'de kütüphane müşaviri olarak çalışmış; 1947 yılında IFLA (Kütüphane Der-nekleri Beynelmîl Federasyonu) nun Oslo'daki toplantısına delege olarak katılmıştır. Texas ve Columbia üniversiteleri ile San-Jose Devlet Kolejinde de kütüp-hanecilik dersleri vermiştir.

Bayan Ludington'un kaleminden çıkan pek kıymetli makalelere ait bir bibliyografya Türk Kütüphaneciler Derneği Aylık Haberler Bülteninin 52. sayısında neşrolunmuştur.

Bayan Ludington'un, Ankara'yı mümessili olarak ziyaret ettiği komitenin diğer üyeleri de şu zevattan müteşekkil bulunmaktadır: Bay Douglas Bryant (Harvard Üniversite Kütüphanesi Müdür Vekili, Bay Jack Dalton (A.L.A. Bey-nelmîl Münasebetler Dairesi Müdürü) ve Prof. Robert B. Downs (Illinois Üniver-

(*) "Kolej-College" terimi Türkiye'deki yaygın anlamıyla, lise tahsili veren bir müessese olarak alınmamalıdır. Bir fakülte olarak anlaşılması yerinde olur.

sitesi Kütüphaneler Müdürü ve Ankara Kütüphanecilik Enstitüsü ilk Direktörü "Mart-Ağustos 1955").

KÜTÜPANECİLİK ENSTİTÜSÜ ÖĞRENCİLERİ İSTANBUL KÜTÜPHANELERİNİ ZİYARET ETTİLER

Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Kütüphanecilik Enstitüsü öğrencileri, 1956-1957 kış sömestri tatilinden faydalanarak, gurup halinde ve öğretmenleriyle birlikte İstanbul'a bir gezi tertip etmişlerdir.

Kafileyi teşkil edenlerin listesi şudur:

Prof. Elmer Grieder, Öğretim Görevlisi ve Millî Kütüphane Müdürü Adnan Ötügen, Asistan Berrin Yurdadoğ, Enstitü üçüncü sınıf öğrencileri: Sevgi Hısım, Ulcay Öksüzcü, Sanaç Sökmensüer, Esin Korur, Doğay Aşay, Gülsevil Yargın, Günsevin Arun, Şerif Lü; Enstitü ikinci sınıf öğrencileri: Özer Soysal, Şenyüz Güven, Güler Uçucu, İlhan Akçay, Esin Ataman, Nilüfer Norman, Aysel Divanlıoğlu, Salim Akgül.

Ankara'dan 16 Şubat 1957 tarihinde motörlü tirenle İstanbul'a hareket eden gurup, bir haftalık gezi süresi içinde son derece faydalı ziyaretlerde bulunmuştur. Kafile 24 Şubat 1957 akşamı Ankara'ya dönmüştür.

Kafile İstanbul'da şu müesseseleri ziyaret etmiştir:

Süleymaniye Kütüphanesi
İstanbul Üniversitesi kütüphaneleri
Türkiyat Enstitüsü Kütüphanesi
Bayazıt Belediye Kütüphanesi
Bayazıt Umumi Kütüphanesi
İstanbul Teknik Üniversitesi kütüphaneleri
Bayazıt Umumi Kütüphanesi
Ayasofya Kütüphanesi
Fatih Millet Kütüphanesi
Nuruosmaniye Kütüphanesi
Ragıp Paşa Kütüphanesi
Arnavutköy Kız Koleji Kütüphanesi
Topkapı Sarayı Müzesi
Dolmabahçe Sarayı
Deniz Müzesi
Tıp Tarihi Enstitüsü

MİLLÎ KÜTÜPHANE ENSTRÜKSİYONU SON ŞEKLİNİ ALDI

Millî Kütüphane uzmanları ve kütüphanecileri tarafından iki yıl süren devamlı çalışmalardan sonra meydana getirilmiş ve son iki yıllık tatbikat sırasında kütüphanenin muhtelif servislerinde eksikleri ve kusurları tespit ve not edilmiş bulunan Millî Kütüphane Enstrüksiyonuna ait nihai çalışmalar sona ermiş ve metne katî şekli verilmiştir. İlk şekli Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteninin üçüncü cilt birinci sayısında yayımlanan, ve ciddî bir emek mahsulü olan bu

enstrüksiyon; ekim, kasım, aralık 1956 aylarında Millî Kütüphane uzmanlarının ve kütüphanecilerinin her hafta yaptıkları üç dört toplantı ve teksif edilmiş bir çalışma sonunda baştan nihayete kadar revizyona tâbî tutulmuş, metinde tashihler yapılmış ve eksik bulunan bazı kısımlar enstrüksiyona ilâve olunmuştur. Enstrüksiyon müsveddeleri nihai bir redaksiyon komitesi tarafından terim ve ifade bakımından kontrol edilmiştir. Haziran 1957 sonunda tamamlanacak olan baskı işine Ocak 1956 ayı ortalarında başlanılmış bulunmaktadır.

MİLLÎ KÜTÜPHANEDE MEVCUT ARAP HARFLİ TÜRKÇE KİTAPLARIN MUVAKKAT KATALOĞU

Millî Kütüphanede mevcut Arap harfli Türkçe kitapların muvakkat alfabetik kataloğunun A-K harflerine ait birinci cildi ekim 1956 ayında 100 nusha halinde ve teksir suretiyle neşredilmiştir. Kataloğun E-Z harflerini ihtiva edecek ikinci cildine ait teksir işleri de tamamlanmak üzeredir. Bu muvakkat katalog eski harfli Türkçe kitaplar bakımından zengin olan Kütüphanelerimize ve bu konuda salâhiyet sahibi ilim adamlarımıza yollanmış ve Millî Kütüphanede ve dolayısıyla muvakkat katalogta adları bulunmayan Arap harfli Türkçe kitapların bibliyografik künyelerinin tespiti ve Millî Kütüphaneye bildirilmesi rica olunmuştur. Bu çalışmalara Maarif Vekâleti Kütüphaneler Müdürlüğü de yardım etmektedir. Karşılaştırma işleri sona erdikten sonra bu muvakkat katalogun 1729-1928 devresine ait toplu bir katalog veya iki asırlık Türkiye neşriyatını muhtevası bir bibliyografya halinde bastırılması kararlaştırılmıştır. Millî Kütüphanenin bu mühim teşebbüsü memleketin her tarafında ve hattâ yabancı memleketlerde büyük alâka uyandırmıştır.

MİLLÎ KÜTÜPHANE MİKROFİLM ATELYESİNDE RENKLİ FİLM BANYOLARI

Millî Kütüphane Mirofilm Servisi başuzmanı değerli arkadaşımız İrfan Dönmez'in müspet çalışmaları neticesinde atelyede her türlü renkli filmlerin banyoları büyük bir muvaffakiyetle yapılmaya başlanmıştır. Bu suretle büyük sanat değeri olan renkli ve müzehhep yazma eserlerimizin mikrofilmlerinin tabii renkleriyle çekilmesi imkânı sağlanmış bulunmaktadır. Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Resim-İş Şubesi mezunlarından olan ve kuruluşundan beri Millî Kütüphanede vazifeli bulunan İrfan Dönmez bu sahadaki ihtisasını bir yıl süre ile kaldığı İngiltere'de Kodak müesseselerinde yapmıştır. Kendisinin 1957 yılı içersinde bir müddet Alman müesseselerinde de bilgi, görgü ve ihtisasını arttırması imkânı sağlanacaktır.

YAZMALARIMIZDAN ÇEKİLECEK MİKROFİMLER HAKKINDAKİ YENİ YÖNETMELİK YÜRÜRLÜĞE GİRDİ

Istanbul kütüphaneleriyle memleketin her tarafına dağılmış olan umumi kütüphanelerimizin; üniversiteler, müzeler ve ilim kurulları kütüphanelerimizin Türkçe, Arapça ve Farsça yazmalar bakımından ne kadar zengin olduğu malûmdur. Bütün İslâm âleminin ve dünya müsteşriklerinin geniş ölçüde alâkadar buldukları yazmalar hazinelerimize son yıllarda Millî Kütüphane de katılmış bulunmakta-

dır. Bugün Millî Kütüphanede 1000 kûsur yazma eserle 4000 den fazla yazma eserin mikrofilmleri mevcuttur ve bunların sayısı sùratle artmaktadır.

Türk tarihi, edebiyatı, kültürü... bakımından olduğu kadar Şark - İslâm âleminin de kültür ve medeniyeti bakımından büyük ehemmiyet taşıyan yazmalarımızdan yabancı memleketler ilim adamları ve ilim müesseseleri ve Türk tarih ve edebiyatı üzerinde çalışan ilim adamlarımız sık sık mikrofilm talep etmektedirler. Bu mevzuda bütün Türk kütüphanelerine şâmil, bugünün ilim zihniyetine ve ilimde milletlerarası işbirliği prensiplerine uygun; talepleri sùratle yerine getirmeyi mümkün kılacak bir yönetmelik hazırlanması için Millî Kütüphane Müdürlüğü'nün teşebbüsüyle ve Maarif Vekilinin tasvibiyle Vekâlette bir komisyon kurulmuştur. Vekâlet Talim ve Terbiye Dairesi Reisinin başkanlığında Kütüphaneler Müdüründen, Millî Kütüphane Müdüründen, Talim ve Terbiye Dairesi üyelerinden ve üniversiteler temsilcilerinden teşekkül eden bu komisyon; Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurulu Unesco'nun bu mevzudaki çalışmalarını ve tavsiyelerini, dünyanın kütüphanecilik bakımından ileri gitmiş memleketlerinde tatbik edilen usulleri göz önünde tutarak 5 ve 6 Şubat 1957 tarihlerinde yeni esaslar vazeden bir yönetmelik hazırlamış ve bu yönetmelik Talim ve Terbiye dairesince de müzakere ve kabul edildikten sonra Maarif Vekilinin tasdiki ile 9 Nisan 1957 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu yeni yönetmeliğin hazırlanmasında emekleri geçen Komisyon üyeleri şunlardır:

- Başkan: Kadri Yörükođlu (Talim ve Terbiye Dairesi Reisi),
 Başkan Vekili: Hikmet İlaydın (Talim ve Terbiye Dairesi üyesi),
 Üyeler: Dr. Selâhattin Tansel (Talim ve Terbiye Dairesi üyesi),
 Faik Binal (Eski Eserler ve Müzeler Umum Müdür Vekili),
 Hayrullah Örs (İstanbul Maarif Müdürü),
 Nureddin Kalkandelen (İstanbul Üniversite Kütüphanesi Müdür Vekili,
 İstanbul Üniversitesi mümessili),
 Dr. Mustafa Köymen (Ankara Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Kütüphane
 Müdürü. Ankara Üniversitesi mümessili),
 Hikmet Gürçay (Eski Eserler ve Müzeler Umum Müdürlüğü Şube Müdürü)
 Aziz Berker (Kütüphaneler Müdürü),
 Adnan Ötüken (Millî Kütüphane Müdürü),
 İsmet Parmaksızoğlu (Kütüphaneler Müdürlüğü uzmanı)
 Bu komisyon tarafından hazırlanan yönetmelik metnini aynen neşrediyoruz:

TÜRKİYE MAARİF VEKÂLETİNE BAĞLI KÜTÜPHANELERDEKİ YAZMA ESERLERİN MİKROFİLM ve FOTOKOPİLERİNİN HANGİ ESASLAR DAHİLİNDE VERİLECEĞİNE DAİR TALİMATNAME

Madde 1— Türkiye Maarif Vekâletine bağlı kütüphanelerdeki yazma eserlerle ilgili mikrofilm ve fotokopi talepleri, aşığıdaki esaslar dahilinde, mikrofilm merkezlerince yerine getirilir:

Bu merkezler :

- 1) İstanbul'da Süleymaniye Kütüphanesi,
- 2) Ankara'da Millî Kütüphane'dir.

Memleket içindeki veya dışındaki ilim adamları, ilim müesseseleri ve başka istekliler, taleplerini doğrudan doğruya mikrofilm merkezlerine bildirirler. Yanlış mercilere vaki olan müracaatları, bu merciler, aynen, ilgili merkeze aksettirirler ve durumu müracaat sahibine de bildirirler.

Madde 2— Mikrofilm ve fotokopi taleplerinde:

1) İstanbul, Edirne, Tekirdağ, Kırklareli, Çanakkale, Kocaeli, Sakarya, Bursa, Balıkesir, Manisa ve İzmir vilâyetlerindeki kütüphanelerde mevcut yazmalar için Süleymaniye Kütüphanesi Müdürlüğüne;

2) Diğer vilâyetlerdeki kütüphanelerde mevcut yazmalar için Millî Kütüphane Müdürlüğüne müracaat olunur.

Her mikrofilm merkezinin kendi bölgesindeki müze ve kütüphanelerden bu maksat için istediği yazma eserler, ilgili müze ve kütüphane müdürlüklerince, 4 Aralık 1956 tarihli ve 675 sayılı tâmin esasları dahilinde bu merkeze gönderilir.

Madde 3— Süleymaniye kütüphanesi, aynı zamanda, Türkiye kütüphanelerinde mevcut yazma eserler hakkında ilmî ve bibliyografik bilgi edinmek isteyenler için, istihbarat merkezi vazifesini görür ve müracaat sahiplerine tam ve sıhhatli bilgi vermek hususunda gereken müesseselerle ve ilim adamlarıyla temaslarda bulunur.

Basma eserlerle ilgili istihbarat, mikrofilm ve fotokopi işleri Millî Kütüphane tarafından yürütülür.

Madde 4— İlim müesseselerince istenecek mikrofilm ve fotokopilerle ilgili müracaatlar, bu müesseseleri temsile yetkili kişiler tarafından yapılır.

Şahsî müracaatlarda, mikrofilm merkezleri, lüzum görürlerse, müracaat sahibi hakkında bilgi isteyebilirler.

Ticaret maksadıyla hareket eden aracılardan müracaatları kabul olunmaz.

Madde 5— Müracaatlar yazılı olarak yapılır. Sözlü müracaatlar üzerinde muamele yapılması, mikrofilm merkezlerinin takdirlerine bağlıdır.

Yazılı müracaatlarda:

- Mikrofilm veya fotokopisi istenilen kitabın adı (biliniyorsa), müellifi veya mütercimi,
- Mikrofilm veya fotokopi isteyen kimsenin veya müessesenin adı, meşgulliyeti ve adresi,
- Eserin hangi kütüphanenin, hangi bölümünde bulunduğu, numarası,
- Eserin tamamının mı, yoksa bir kısmının mı mikrofilm veya fotokopisinin istenildiği (eserin bir kısmı söz konusu ise yaprak veya sayfa numaraları),
- Mikrofilm veya fotokopinin ne maksatla kullanılacağı belirtilir.

Türkiye içinden vaki olacak müracaatlarda, ilgililere mikrofilm veya fotokopi teslim edilmeden önce, örneği ilişik formüler doldurtulur ¹.

Türkiye dışından vaki olan müracaatlarda, müracaat sahibine, mikrofilm veya fotokopi gönderilirken, riayet etmesi gereken hususlar da bildirilir.

Madde 6— Türkiye içinden vaki talepler üzerine çekilen mikrofilm veya fotokopiler, bunları veren merkezden müsaade alınmaksızın memleket dışına çıkarılamaz.

(1) Bu örnek arka sahifede verilmiştir.

Yazma Eserlerin Mikrofilm veya Fotokopilerini İsteme Beyannamesi

K İ T A B İ N					Mikrofilm mi, fotokopi mi istenildiği	İstek, eserin bütünüyle mi ilgilidir, bir kısmıyla mi [1]	Mikrofilm veya fotokopinin ne maksatla istenildiği [2]
Müellifi	Mütercimi	Adı	Hangi kütüphanenin hangi bölümünde bulunduğu	Numarası			

İstiyenin adı, soyadı:

Ne işle meşgul bulunduğu:

Adresi:

[1] İstek eserin bir kısmıyla ilgili ise sahife veya yaprak numaraları belirtilmelidir.

[2] Doktora, habilitasyon tezi, fakülte mezuniyet vazifesi "...” konusunda, ilmi araştırma, tıpkı basım, v. s.

- 1) Bu mikrofilmlerin aynısını, kopyasını veya suretini, makamınızdan müsaade almaksızın yurt dışına çıkarmamayı;
- 2) Bunlardan yapacağım tenkidli baskıların veya tıpkı basımların iç kapağında, kitabın yayımlanmasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin müsaadesiyle verilen mikrofilmlerden faydalandığımı belirtmeyi;
- 3) Söz konusu tenkidli baskılardan veya tıpkı basımlardan iki nüshayı, Türkiye kütüphanelerine mal edilmek üzere, T. C. Maarif Vekâleti Kütüphaneler Müdürlüğüne göndermeyi taahhüt ederim.

/ / 19

İmza

Madde 7— Neşir maksadıyla istenilmiş olan mikrofilm veya fotokopiler, müracaat sahibine:

- a) Neşredeceği eserden İstanbul Süleymaniye ve Ankara Millî Kütüphanelerine birer nüsha göndermesi,
- b) Eserin içkapağının uygun bir yerine: “Bu kitabın neşrinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin müsaadesiyle verilen mikrofilm veya fotokopiden faydalanılmıştır” tarzında bir kayıt koyması şartıyla verilir.

Madde 8— Mikrofilm veya fotokopilerin Türkiye dışına çıkarılmasında, cari mevzuata uyulur. Bunların bedelleri, Unesco kitap kuponlarıyla veya banka havalesiyle ödenir. Memleket dışından vaki taleplerin Türkiye’de Türk parasıyla ödenmesi şekli kabul edilmez.

Madde 9— Mikrofilm veya fotokopiyi ilmi maksatlar dışında kullananlara veya bu talimatnamedeki isteklere uymayanlara, müteakip müracaatlarında mikrofilm veya fotokopi verilip verilmemesi hususu, mikrofilm merkezlerinin takdirine bırakılmıştır.

Madde 10— Negatif film veya fotokopi verilip verilmemesi hususu, mikrofilm merkezlerinin takdir ve imkânlarına bağlıdır.

Madde 11— Türkiye dışında bulunan üniversitelerle ilim müesseseleri, büyük ölçüdeki mikrofilm veya fotokopi taleplerini, bağlı buldukları hükümetler yoluyla, Türkiye Maarif Vekâletine bildirirler.

Mikrofilm ve fotokopi mübadeleleri bundan müstesnadır.

Madde 12— Fizikî durumları bakımından naklinde veya makineye sokulmasında, ilgili kütüphane idaresince veya mikrofilm merkezince mahzur görülen eserlerin mikrofilmleri veya fotokopileri çekilmez. Bunların, mikrofilm arşivlerinde kopyaları mevcutsa, talepler bu kopyaların kullanılması suretiyle karşılanır.

Madde 13 — Bu talimatname esaslarına göre müracaat sahiplerine verilen mikrofilm ve fotokopilerle ilgili kayıtlar, Maarif Vekâleti Kütüphaneler Müdürlüğüne tutulur. Bunun için, mikrofilm merkezleri, kabule şayan bir müracaat vukuunda, 5. maddedeki hususları Kütüphaneler Müdürlüğüne derhal bildirmekle mükelleftirler.

DÜNYANIN EN ZENGİN ŞARK YAZMALARI KÜTÜPHANESİ AÇILDI

1927 senesinde kurulmuş bulunan ve bu tarihten itibaren inkişaf ettirilerek 75.000 yazma eser ile dünyanın en büyük yazma kütüphanelerinden biri haline getirilen Süleymaniye Umumi Kütüphanesi, Maarif Vekilimiz Sayın Tefik İleri'nin uğurlu eliyle 25 Nisan 1957 Perşembe günü saat 15,30 da yapılan bir törenle ilim adamlarının istifadesine açılmıştır. Törende İstanbul'un tanınmış ilim, fikir ve edebiyat adamlarından kalabalık ve seçkin bir topluluk hazır bulunmuştur.

Süleymaniye Umumi Kütüphanesi, esas itibariyle Kanuni Sultan Süleyman'ın kurmuş olduğu Süleymaniye Camii Kütüphanesi kitapları etrafında temerküz ettirilmiş bulunan 55 kadar vakıf kütüphanenin birleştirilmesiyle meydana gelmiştir. Bu kütüphane bina olarak yine Süleymaniye Külliyesinin Mekteb-i Sıbyan, Evvel ve Sani medreselerini içine alan kısımlarına yerleşmiş bulunmaktadır.

Medreseler 1950 tarihinden itibaren devamlı bir şekilde restore ve kütüphane hizmetlerine göre tamir ve tanzim edilmiş, yazma kütüphaneler için çok lüzumlu bulunan Mikrofilm ve Fotokopi atelyeleri ile takviye edilmiş ve hususî okuma salonları, mâdenî depo tesisatıyla maddi bakımdan bütün noksanları ikmal edilerek her cihetten tam ve mütekâmil bir yazmalar kütüphanesi haline getirilmiştir. Bu seneden itibaren ise yazma kitapların rutubet, sıcak ve soğuktan muhafazalarında lüzumlu bulunan klima tesisatının yaptırılması işine başlanmakta ve bu iş için gerekli tahsisat Maarif Vekâletince ayrılmış bulunmaktadır.

Kütüphanede, mevcut 75.000 kadar yazma eserin tasnif ve tertibi işi için devamlı bir şekilde çalışan bir tasnif komisyonu vardır. Bu komisyon şimdiye kadar 30.000 yazma eseri tasnif ederek okuyucuların istifadesine arz etmiştir. Tasnif faaliyeti süratle devam etmekte ve en kısa zamanda bu kütüphanede mevcut bütün eserlerin okuyucuların istifadesine arz edilmesinin mümkün olabileceği şüphesiz bulunmaktadır.

Süleymaniye Kütüphanesinde bulunan Mikrofilm ve Fotokopi Atelyesi Türkiye yazmalarından mikrofilm ve fotokopi istiyecek ilim adamları ve müesseseleri için Millî Kütüphane Mikrofilm ve Fotokopi Atelyesiyle birlikte hizmet eden en modern ve mükemmel müesseselerimizden birisidir. Bu kütüphanede ayrıca yazma eserler hakkında bir müracaat ve haber alma servisi de meydana getirilmiştir.

25 Nisan 1957 Perşembe günü yapılan açılış töreninde ziyaretçilere yazma kütüphanelerde yapılmakta olan çalışmalar hakkında bir fikir vermek üzere muhtelif sergiler de hazırlanmış bulunuyordu.

Süleymaniye Kütüphanesinin, ismini taşıdığı Kanuni Sultan Süleyman'ın hâtırasını tebci için bu sergilerden birisi Kanuni'nin İstanbul kütüphanelerinde mevcut minyatürlerine, onun büyük zaferlerini temsil eden fetihnâmelerinin teşhirine tahsis edilmiş olup bu eserlerin yanında Kanuni devrinde yaşamış Türk yazarlarının İstanbul kütüphanelerinde bulunan eserlerinden müteşekkil ikinci bir sergi daha kurulmuş bulunuyordu.

Kütüphanedeki tasnif, tertip ve muhafaza faaliyetlerine ayrılmış bulunan sergiler ise yanmakta olan kitapların heder olmaktan kurtarılmasında mikrofilm ve fotokopi faaliyetlerinin müsmir neticelerine, yazma eserlerde cilt restorasyonu faaliyetlerine ve yazma eserlerin okuyuculara arz edilebilmesini mümkün kılacak tasnif faaliyetlerinin müşahhas bir şekilde aksettirilmesine tahsis edilmiştir. Bu suretle Süleymaniye Kütüphanesinin maddi olduğu kadar mânevi kalkınması da ziyaretçilere gösterilmiştir.

Süleymaniye Kütüphanesinin açılışıyla birlikte Mekteb-i Sıbyan binasının modern bir çocuk kütüphanesi olarak açılış merasimi de yapılmıştır. 1557 yılında ilk okul olarak kurulmuş olan bu bina kuruluşundan 400 yıl sonra ilk öğretimimizde en yeni bir anlayışın mahsulü olarak bir çocuk kütüphanesi şeklinde mâzi ile âtiyi birbirine bağlayan mükemmel bir eser olarak memleket hizmetine girmiş bulunmaktadır.

Bütün bu tesisleriyle Süleymaniye Kütüphanesinin Cumhuriyet devri Türk irfanında önemli bir merhale teşkil ettiğinde şüphe yoktur.

TÜRK KÜTÜPHANECİLER DERNEĞİNİN TERTİPLEDİĞİ SERİ KONFERANSLAR

Türk Kütüphaneciler Derneği tarafından tertiplenen seri konferanslara başlanmıştır.

İlk konferans 20 Mart 1957 Çarşamba günü saat 17 de Millî Kütüphane başuzmanı SAMİ ÖZERDİM tarafından verilecekti. Fakat S. ÖZERDİM'in âni olarak rahatsızlanması yüzünden, konferans kendisi tarafından verilememiş, hazırlanmış olan notlar Millî Kütüphane uzmanlarından SAMAHAT TURAN tarafından okunmuştur.

İkinci konferans Millî Kütüphane bibliyografya uzmanlarından MUHARREM D. MERCANLIGİL tarafından 3 Nisan 1957 Çarşamba günü Millî Kütüphane toplantı salonunda verilmiştir. Konu "Ebced ve Ebced hesabı" idi. Uzun zamandanberi bu konu üzerinde çalışmakta olan MERCANLIGİL'in konferansı salonu dolduran dinleyiciler tarafından ilgi ile dinlenmiştir.

Üçüncü konferans 17 Nisan 1957 Çarşamba günü Millî Kütüphane'de Millî Kütüphane Müdürü ADNAN ÖTÜKEN tarafından "Türk Halk Şiiri" konusunda verilmiştir. Halk musikisi parçalarının çalınması ile başlayan ve yine bu musikiye ait parçaların çalınması ile sona eren konferansında ADNAN ÖTÜKEN, bu edebiyatın çeşitli dallarından verdiği örneklerle ilgi toplamıştır.

Konferanslar devam etmektedir. Mayısın 15 inci günü verilen dördüncü konferansın konusu "Fatih devri kütüphaneciliği" idi. Bu mühim konferans Millî Kütüphane uzmanlarından DR. MÜJGÂN CUNBUR tarafından verilmiştir.

MİLLÎ KÜTÜPHANECİLER ARSA ALMA VE EV YAPTIRMA KOOPERATİFİ

Millî Kütüphaneciler Arsa Alma ve Ev Yaptırma Kooperatifinin üçüncü genel kurul toplantısı 6 Mart 1957 tarihinde Millî Kütüphane toplantı salonunda yapılmıştır. Yönetim Kurulu ve denetçiler raporlarının okunmasından ve ibradan sonra seçimlere geçilmiş ve kısa zamanda inşaatı gerçekleştirme safhasına getiren eski idare heyeti, hasta ve raporlu bulunan bir üyesi müstesna, yeniden seçilmiştir.

Yeni Yönetim Kurulu şu şekilde teşekkül etmiştir:

Başkan Adnan Ötüken, asbaşkan Hüsnü Gencosmanoğlu, genel sekreter ve muhasip Nejdet Sançar, üyeler Ahmet Borçaklı, Zekâi Baloğlu, Ferit Ragıp Tuncor ve Kemal Gökçer. Murakıplıklara da Nadire Öngör, İffet Sunalp ve Perran Eralp seçilmişlerdir.

Üç büyük bloktan ibaret olup geçen yılın sonbaharında başlayan inşaatın 1957 yılı sonunda tamamlanması kuvvetle muhtemeldir.

TÜRK KÜTÜPHANECİLER DERNEĞİ SEKİZİNCİ ÇALIŞMA YILI 1956-1957

Türk Kütüphaneciler Derneğinin 7. çalışma yılından 8. çalışma yılına geçiş yıllık Genel Kurul toplantısı 2 Ocak 1957 Çarşamba günü saat 15 de Millî Kütüphane toplantı salonunda yapılmıştır. Genel Kurul Başkanlığına Millî Kütüphaneden

Şahap Nazmi Coşkunlar ve kâtipliklere de Ayhan Yüksel ve Nezahet Anaçan'ın seçilmesini müteakip gündem gereğince Yönetim Kurulu ve denetçiler raporları okunmuş, Yönetim Kurulu ibra edildikten sonra seçimlere geçilmiştir. Yönetim Kuruluna seçilen üyelerle yedekleri şunlardır.

Aslî üyeler: Adnan Ötüken (62 rey), Muharrem Mercanlğıl (45), Sami Özerdim (42), Dr. Müjgân Cunbur (41), Şahap Nazmi Coşkunlar (40), Nejdet Sançar (39), Abdülkadir Salgır (33), Dr. Mustafa Köymen (33), Süheyl Beken (30), Hüsnü Gencosmanoğlu (30).

Yedekler: Perran Eralp (27 rey), Ruhan Türkmen (25), Canan Apak (24), İkbâl Argon (22), Mihin Eren (21), Macide Özgünay (19), İrfan Dönmez (18), Osman Ersoy (17), Yıldız Sanal (13), Behire Abacıoğlu (12).

Murakıplar: Nejdet Sançar (14 rey), Sami Özerdim (14), Fahire Gökçer (13), Osman Erson (11), Behire Abacıoğlu (10), Dr. Müjgân Cunbur (9), Muharrem Mercanlğıl (9), İkbâl Argon (8), Macide Özgünay (8), Ruhan Türkmen (7).

Yönetim Kuruluna seçilenlerden Millî Kütüphane Başuzmanı Sami Özerdim'in aynı zamanda seçildiği murakıplık vazifesini tercih etmesi ve Yönetim Kurulu yedeklerinden birinci sırada gelen Millî Kütüphane Süreli Yayınlar Servisi Şefi Perran Eralp'ın itirazı üzerine Sami Özerdim'den açılan Yönetim Kurulu üyeliğine, ikinci yedek Millî Kütüphane uzmanlarından Ruhan Türkmen geçmiştir.

Yönetim Kurulunda müteakip gün yapılan iş bölümü seçimi neticesinde Başkanlığa Millî Kütüphaneden Şahap Nazmi Coşkunlar, Asbaşkanlığa Millî Kütüphane Bibliyografya uzmanlarından Süheyl Beken, Genel Kâtipliğe Millî Kütüphane Bibliyografya uzmanlarından Muharrem Mercanlğıl ve Saymanlığa da Millî Kütüphane Müdür Muavini Hüsnü Gencosmanoğlu seçilmiştirlerdir.

Derneğin murakaba heyeti de Millî Kütüphane Bauzmanı Sami Özerdim, Millî Kütüphane Aksesyon Servisi Şefi Fahire Gökçer ve Kütüphanecilik Enstitüsü asistanlarından Osman Ersoy'dan teşekkül etmiştir.

Aynı gün yapılan seçimlerde Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteninin yazı işleri müdürlüğüne Millî Kütüphane Müdürü Adnan Ötüken, Yazı İşleri Heyetine Millî Kütüphaneden Nejdet Sançar ve Muharrem Mercanlğıl ile Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Kütüphane Müdürü Dr. Mustafa Köymen; Bültenin sekreterliklerine de Nejdet Sançar ve Süheyl Beken getirilmişlerdir.

Türk Kütüphaneciler Derneği Yönetim Kurulu 1957 yılı içinde neşriyat faaliyetlerinden başka seri halinde kütüphanecilik meslek konferansları ve diğer mevzularda konferanslar tertibi ve meslekdaşlar arasında toplantılar yapılması için de kararlara varmıştır.

MİLLÎ KÜTÜPHANEYE YARDIM DERNEĞİ ONBİRİNCİ ÇALIŞMA YILI

1956 - 1957

Millî Kütüphaneye Yardım Derneğinin 10. çalışma yılından 11. çalışma yılına geçiş yıllık Genel Kurul toplantısı 26 Aralık 1956 Çarşamba günü saat 15 te Millî Kütüphanenin toplantı salonunda yapılmıştır. Kongre Başkanlığına Millî Kütüphaneden Şahap Nazmi Coşkunlar'ın, kâtipliklere de yine Millî Kütüphaneden Ayhan Yüksel ve Nezahet Anaçan'ın seçilmesinden sonra evvelâ Yönetim

Kurulu raporu ve müteakiben murakıplar raporu okunmuş, üyelerin raporlar ve faaliyet hakkındaki mütalâa ve temennileri dinlendikten sonra Yönetim Kurulu ibra edilmiştir. Yönetim Kurulu raporunda belirtildiğine göre Dernek, son bir yıl içinde Millî Kütüphanenin çeşitli hizmetleri için ve müesseseye kıymetli eserler ve koleksiyonlar kazandırılması, yabancı memleketler dergi ve gazetelerine abone olunması için kendi gelirinden 60.532 liralık yardımda bulunmuştur. Derneğin, kuruluşundan beri, Millî Kütüphaneye yaptığı yardımların yekûnu bu suretle on sene içerisinde yarım milyon lirayı aşmıştır. Bunun yıllara göre tam listesini aşağıda veriyoruz:

1947	50.000	(takribi)
1947-1948:	36.582.73	
1948-1949:	38.479.50	
1949-1950:	81.103.11	
1950-1951:	44.937.75	
1951-1952:	49.631.16	
1952-1953:	53.799.04	
1953-1954:	58.761.22	
1954-1955:	61.737.02	
1955-1956:	60.532.02	
	<hr/>	
	562.563.55	

Genel Kurul toplantısı seçimlerle sona ermiştir. Yönetim Kuruluna ve murakıplıklara seçilenler aldıkları oy miktarlarına göre aşağıdaki listelerde gösterilmiştir:

Yönetim Kurulu üyeliklerine seçilenler: Adnan Ötüken (65), Prof. Cemal Alagöz (60), Sami Özerdim (58), Dr. Perihan Çambel (56), Uluğ İğdemir (48), Perran Eralp (46), Ahmet Ertürk (44), Hüsnü Gencosmanoğlu (43), Süheyl Beken (39), Şükrü Sezener (38), Hikmet İslâmcioğlu (38), Muharrem Mercanlıgil (35), Nejdet Sançar (32), Abdülkadir Salgır (30).

Yedekler:

Ruhan Türkmen (28), İrfan Dönmez (27), Dr. Müjgân Cunbur (22), Fahire Gökçer (18), Türkân Poyraz (18), Canan Apak (17), Handan Bakırcı (17), Ayhan Yüksel (17), Ahmet Borcaklı (16), Muazzez Albek (15), Macide Özgünay (15), Nazan Kırkbir (12), Behire Abacıoğlu (10), Mükerrerem İnal (10).

Murakıplıklara da 28 reyle Nejdet Sançar, 21 reyle Muharrem Mercanlıgil, 15 reyle Canan Apak, 10 reyle Hikmet İslâmcioğlu; yedek murakıplıklara 9 reyle Abdülkadir Salgır, 8 reyle Sami Özerdim, 8 reyle Türkân Poyraz, 8 reyle Ahmet Borcaklı, 7 reyle Ahmet Ertürk seçilmişlerdir.

Yönetim Kuruluna seçilenler ilk toplantılarını 27 Aralık 1956 Perşembe günü Millî Kütüphanede yapmışlar, Yönetim Kurulu üyeliği yerine murakıplığı tercih eden Muharrem Mercanlıgil'in yerine ilk yedek üye Ruhan Türkmen geçtikten sonra iş bölümü şu şekilde yapılmıştır:

Başkan: Prof. Cemal Alagöz (Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Coğrafya profesörlerinden)

Asbaşkan: Hüsnü Gencosmanoğlu (Millî Kütüphane Müdür Muavini),

Genel Kâtip: Adnan Ötüken (Millî Kütüphane Müdürü),

Sayman: Hikmet İslâmcıoğlu (Millî Kütüphane Memurlarından).

Üyeler: Sami Özerdim, Dr. Perihan Çambel, Uluğ İğdemir, Perran Eralp, Ahmet Ertürk, Süheyl Beken, Şükrü Sezener, Nejdet Sançar, Abdülkadir Salgır, Ruhan Türkmen.

Nejdet Sançar, Hikmet İslâmcıoğlu, Abdülkadir Salgır, Sami Özerdim ve Ahmet Ertürk'ün Yönetim Kurulu üyeliği ile murakıplığa aynı zamanda seçilmiş olmaları sebebiyle Murakabe Kurulu şu şekilde teşekkül etmiştir

Muharrem Mercanlıgil, Canan Apak, Türkân Poyraz, Ahmet Borcaklı.

KÜTÜPHANELER TAHSİSATI ARTTIRILDI

Büyük Millet Meclisi Bütçe Komisyonunda Maarif Vekâletinin 1957 yılı bütçesi müzakere olunurken birçok milletvekili söz almış ve kütüphanelerimizdeki çalışmaları büyük bir memnuniyetle belirtmişler ve övmüşlerdir. Bu çalışmaların memleket irfanı bakımından taşıdığı ehemmiyeti göz önünde tutan Bütçe Komisyonu, Millî Kütüphane ödeneğini geçen malî yıla nazaran 175.000 lira ilâvesiyle 475.000 liraya çıkarmıştır. Keza umumî kütüphaneler tahsisatı da 475.000 liraya çıkarılmıştır.

MİLLÎ KÜTÜPHANEYE 25 BİN LİRALIK MUNZAM TAHSİSAT VERİLDİ

1956 malî yılında Millî Kütüphane'ye verilen 300.000 liralık ödenek, mühim bazı koleksiyonların satın alınması sebebiyle malî yıl sona ermeden tükensdiği cihetle Maarif Vekâletinin teşebbüsü üzerine Büyük Millet Meclisince Millî Kütüphane'ye 1956 yılı için ve bu yılın son ayı içinde sarfedilmek üzere 25.000 liralık munzam bir ödenek münakale suretiyle verilmiştir.

KÜTÜPHANELER MÜDÜRLÜĞÜNCE HAZIRLANAN YAZMA KİTAPLAR ENSTRÜKSİYONU

Kütüphaneler Müdürlüğü tarafından hazırlanan "Yazma Kitaplar Enstrüksiyonu" nun yeni metni meydana getirilmiştir. Bu metin, açılan bir ankete verilen cevaplara dayanılarak hazırlanmış ve metin 18.2.1957 tarihinden itibaren profesörler, uzmanlar ve kütüphanecilerden müteşekkil bir heyetin tetkiklerine sunulmuştur. Bu heyetin son şeklini vereceği metin, ayrıca Talim ve Terbiye Heyeti'nin tasvibine sunulacak ve uygun görüldüğü takdirde, yazma kitapları ihtiva eden kütüphanelerde tatbik olunmak üzere Vekâlet makamının tasvip ve kabulüne sunulacaktır.

(Haberlerle ilgili fotoğraflar müteakip sahifelerdedir)

Amerika Millî Kütüphanesinde iki yıl çalıştıktan sonra Ankara'da Millî Kütüphane'deki vazifesine dönen Neclâ Çuhadaroğlu, Washington'dan ayrıldığı gün Kütüphanenin hâtura defterini imzalıyor. (Ayakta Congress Library'nin Müdürü Mr. Q. Mumford ve Muavini Bn. Lucile M. Morsh, oturan: Asistan Bn. Mary Ann Adams).

